



בס"ד



עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" – אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת נשא

תורת

סוד ההצלחה תלוי בתמיכתו בתורה:

במדבר פ"ה פסוק י' ו'איש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיה'.

המעכב מעשרותיו סופו שנצרך לכהן:

וברש"י הביא את המדרש על הפסוק וז"ל ואיש את קודשיו לו יהיו מי שמעכב מעשרותיו ואינו נותן לו יהיו המעשרות, סוף שאין שדרה עושה אלא אחד מעשרה שהיתה למורה לעשות, איש אשר יתן לכהן מתנות הראיות לו, לו יהיה ממון הרבה. זוהי דרשת הגמ' בברכות דף סג ע"א, ועוד עיין בב"ק קט ע"א, וערכין לד ע"א. וכוונת חז"ל בזה מתבאר עפ"י הגמ' בתענית דף מ ע"א, וכן בשבת דף קט ע"א, דאמר ר"ח מאי דכתיב (בדברים יד) עשר תעשר עשר בשביל שתתעשר, ושם ממשיכה הגמ' דלמרות שאסור לנסות את הקב"ה אך בענין המעשרות הותר הקב"ה כמ"ע (במלאכי ג) הביאו את כל המעשר את בית האוצר ויהי מרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ד' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והרקותי לכם ברכה עד בלי די, מאי עד בלי די, אמר רמי בר חמא אמר רב עד שיבלו שפתותיכם מלומר די.

תמיכה בעוסקי התורה:

וענין הדבר כיון שבזמן ביהמ"ק הכהנים היו ת"ח גדולי תורה והן הם המורים הלכות לכלל ישראל, ובכדי שיתפנו לעבודת ה' וישרתו וידריכו את כלל ישראל, צריך להוריד מהן את עול הפרנסה, ולכן הקב"ה מצוה לתת המעשרות לכהן ועי"ז יוכלו להמשיך ללמוד ולעסוק בתורה ולזכות הרבים ויהיה לכלל ישראל חלק בתורה אשר הוא תכלית הבריאה, ובוה מובן שכל הברכה אשר שורה אצל האדם תלויה במעשיו כאשר מפריש מעשרות למען החזקת התורה, ובוה מראה שהוא מאמין באמונה שלימה כי הוא שותף בתורה, אחרת אם חושב שהכל תלוי בכוחו וחכמתו סופו שמפסיד ונשאר לו המעשרות ויזדקק לכהן.

מעשה עם עשיר שסיפרו חז"ל:

וכמסופר במדרש הובא בתוספות בתענית דף ט ע"א על אדם אחד שהיתה לו שדה המוציאה אלף כור והיה מעשר מאה כור כל שנה, ולפני שנפטר קרא לבנו וצוה אותו להיות והוא עוד מעט הולך לעולמו דע לך בני כי אני מוריש לך שדה המוציאה אלף כור לשנה והכל בזכות זה שאני מפריש לכהן מאה כור כל שנה, ולכן דע לך שתהיה זהיר לשמור את צואתי להפריש המעשר כל שנה ועי"ז תצליח, הסכים הבן ובאמת אחרי פטירת אביו אותה שדה הוציאה אלף כור והפריש מאה כור, אך לשנה שניה התחרט, שמא כור ר' היא כמות גדולה, לא כדאי לתת כ"כ הרבה ולכן התחיל למעט, וממילא השדה הוציאה פחות וכן הלך ופחת עד שהוציאה רק מאה כור, והתקיימו דברי הגמרא דאם לא יתן המעשרות לכהן סופו שישאר לו כמות כמו המעשר.

מעשה המעשר מתעשר:

ומאידך אם האדם מעשר זוכה להצלחה מרובה עד מאוד, וכמסופר בספר מעשיות של צדיקים בפ' נשא על העשיר בשם ר' הרצלי שבאו אליו הרה"ג יוסף נתנון ז"ל וגם גיסו כדי להתרימו לפדיון שבויים, אמר להם שהוא מוכן לתרום בתנאי שישבו לסעוד אצלו ובאמת ישבו, וסיפר להם על מעלת הצדקה שכאשר התחתן היה סמוך על שלחן חמיו לאחר כמה שנים שונגמר ההסכם הוצרך לפרנס ב' ני ביתו בכוחות עצמו והיו לו ארבע מאות דינרים, החלים לנסוע ליריד ולנסות מזלו אולי הקב"ה יזמן לו הצלחה בעסקי אבנים מובות שכן היו עוסקים אבותיו, והנה כשהלך לשוק כמובן כל אחד צועק ומכריז על מרכולתו, ומתוך כל הקולות שמע קול אשה בוכה, הוא נמשך לראות מהיכן הבכי, בא והלך עד שהגיע לאשה וראה שיושבת ובוכה, ניגש אליה ושאל אותה מדוע את בוכה? וסיפרה לו כי יש לה בת שצריכה לה יכנס לחופה ומתקרב הזמן והתחייבה ארבע מאות דנרים ואין לה כלום ועומדה לבטל החופה, הוא לא חשב הרבה והחלים מיד לתת לה כל כספו שהיה לו מאות דנרים ונתן לה ושמה, והיות ואין לו כסף כלל כבר אין לו מה לעשות בשוק, אך למרות זאת המשיך מעט בדרכו וראה איזה סוחר אבנים שמחזיק איזה שרשרת יקרה מאוד יפה ורוצה למכרה, עמד להסתכל על אותה שרשרת זמן רב, ראה הסוחר אותו עומד ומתבונן שאלו מדוע הוא מתבונן, האם אתה רוצה לקנות בבקשה, השיבו שבאמת רוצה לקנות אך אין לו כסף, אמר לו הסוחר היות והנך נראה נאמן אני מוכן לתת לך באשראי את השרשרת והיא עולה אלף דנרים, הסכים לקח השרשרת והמשיך ליכנס לשוק לחפש סוחר למכור לו את השרשרת, מצא סוחר שהסכים לקנות השרשרת עם רווח הגון, ואותו סוחר שקנה ביקש אותו אולי הוא מוכן להיות סוכן שלו ויעורר לו למכור לסוחר אחר והסכים להיות מתווך ויקבל דמי עמלה וכך עשה והצליח, וכך המשיך מסוחר לסוחר עד שעשה רווח גדול מאוד, ותוך כמה ימים רצה להחזיר את חובו וחיפש את אותו אדם הגון שנתן לו השרשרת אך כמה שחיפש לא מצא אותו, ושוב לשנה הבאה הלך לשוק לחפש ולא מצא אותו, אמר לו הרב בודאי זה אליהו הנביא אשר נתן לו בזכות המצות צדקה שעשה במסירות נפש, ולכן גם עכשיו הוא יתן כל מה שצריך לפדיון שבויים. וזה מוסר גדול לכל אדם שיכול להצליח בעסקיו כאשר יעשה את רצון הקב"ה ויתנהג עפ"י התורה, אבל כאשר האדם שוכח וחושב הכל תלוי בו מפסיד.

רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

www.orhamelech.org rabi.m.malka@orhamelech.org

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" – אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

בני התורה הם שבט לוי של דורינו:

ובזמננו שאין לנו ביהמ"ק ולא מעשרות לכהנים, הת"ח הן הם הכהנים של הדור אשר יושבים ועוסקים בתורה ולומדים ומלמדים תורה לישראל הרי הן הופכים וממלאים את מקום שבט לוי וכמבואר ברמב"ם וז"ל הרמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק יג הלכה יב: ולמה לא זכה לוי בנחלת ארץ ישראל ובביזתה עם אחיו מפני שהובדל לעבוד את י"י לשירתו ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים שנאמר יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל, לפיכך הובדלו מדרכי העולם לא עורכין מלחמה כשאר ישראל ולא נוחלין ולא זוכין לעצמן בכח גופן, אלא הם חיל השם שנאמר בך י"י חילו, והוא ברוך הוא זוכה להם שנאמר אני חלקך ונחלתך. והוסיף בהלכה יג: ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני יי לשירתו ולעבודו לדעה את יי והלך ישר כמו שעשהו האלהים ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה נתקדש קדש קדשים ויהיה י"י חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים ויזכה לו בעה"ז דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללויים, הרי דור ע"ה אומר י"י מנת חלקי וכוסי אתה תומך גורלי עכ"ל. הראת לדעת שמבואר ברמב"ם שבימינו שבט לוי הוא עולם התורה שיושבים ולומדים ומורים הוראות לישראל, וכאשר כל אדם מישראל דואג לעשר כספיו ומחזיק בת"ח נעשה שותף בתורה והקב"ה נותן לו הצלחה בעסקיו לאין שיעור, וח"ו כאשר האדם מקצץ הרי הוא מפסיד כיון שאין ה צלחתו בעסקיו תלויה בחכמתו אלא בקב"ה.

מעשה בזמננו בעשיר שנפל בגלל מעשרות:

ואספר לכם מעשה שהיה עם רייכמן שהיה עשיר גדול מאוד ונותן צדקות בלי סוף ובכל זאת פתאום התמוטטו עסקיו מאוד והיה מזה רעש גדול איך יתכן. והנה פגש אותי ידידי עשיר מחו"ל וסיפר לי כי היתה לו פגישה עם רייכמן על איזה עסקה גדולה ובאותה הזדמנות דיבר איתו על הנוק שנגרם לו איך יתכן והרי הוא נותן צדקות לרוב.

אמר לו רייכמן שאמנם הוא נותן צדקות לרוב אך עדיין לא היה נותן כשיעור המעשר ולכן נגרם לו הנזק ולכן החליט לעשות ממש מעשר ובאמת אחר כמה זמן התחיל שוב להצליח ולעלות בעסקים.

דוקא הנותן כל מעשרותיו מובטח לו הברכה:

ודבר זה שצריך לתת את כל המעשר ולא להסתפק בחלק נלמד בפסוק במלאכי ג אשר אמר הנביא הביאו את "כל" המעשר, מדוע כתב את כל ולא את המעשר, ללמדנו שכל ההבטחה דוקא אם נותן את כל המעשר ולא בערך.

יותר ממה שעושה בעה"ב עם העני העני עושה עימו:

ועוד דרשו חז"ל על נתינת הצדקה במדרש ויקרא רבה (וילנא) פרשת בהר פרשה לד תני ר' יהושע יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם בעל הבית, שכן רות אומרת לנעמי (רות ב) שם האיש אשר עשיתי עמו היום בועז, אשר עשה עמי אין כתיב כאן אלא אשר עשיתי עמו, אמרה לה הרבה פעולות ומטובות עשיתי עמו היום בשביל פרוסה שנתן לי.

וכתב בספר צרור המור שמות פרק ז ואמר ויקחו לי תרומה ולא אמר ויתנו לי. להורות לנו על מה שאמר דהע"ה כי ממך הכל ומידך וכו'. להורות לנו כי ענייני הצדקה והנדבה שאנו נותנים ומתנדבין לבדק הבית ולעניים. אין אנו נותנים. אלא לוקחים ומקבלים. כי מי הוא זה ואיזהו שיתן מתנה למלך המלכים. אחר שהכל שלו ולה' הארץ ומלואה. והוא בחסדו חונן לאדם טובות העוה"ז. ומפקידים אצלו דרך פקדון. ושיוציא מהן כל מה שירצה להכנת מזונו ולכל צרכיו. בתנאי שיוציא הכל לעבודת יוצרו. ולא יתגאה לומר כחי ועוצם ידי וגו'. וכן כתב במנורת המאור פרק א צדקה עמוד 33 והעושה צדקה עם העני אל ידמה בנפשו שהוא מטיב לעני אלא שהעני מטיב לו.

בידידות ואהבה

ובברכת שבת שלום ומבורך

מרדכי מלכא

